

USEIN KÄYTETYT LOOGISET VIRHEET

Edistysmieliset ovat niin tottuneita kuulemaan räikeitä poliittisia valheita, että emme ehkä ole yhtä taitavia huomaamaan retorisia keinoja. Tarkastellaan viittä yleisintä epävirallista loogista harhaluuloa, jotka ovat väitteitä, jotka vaikuttavat pitäviltä mutta perustuvat loogiseen virheeseen.

(1) HARHAANJOHTAMINEN (RED HERRING FALLACY)

Siirtää keskustelun pois alkuperäisestä ongelmasta sellaiseen, jonka kanssa he tuntevat olonsa helpommaksi ja turvallisemmaksi.

Esimerkki: Todellinen ratkaisu on kuitenkin se, että hallitus lieventää sääntöjä, jotka estävät yrityksiä laajentumasta ja siten maksamasta suurempia palkkoja.

(2) OLKINUKKE (STRAWMAN FALLACY, AD HOMINEM)

Ohitetaan vastustettava väite tekemällä siitä karikatyyri, olkinukke. Sitä vastaan hyökkäämällä ja naurettavaksi tekemällä pyritään mitätöimään vastustajan väite. Se on käytäntö, jossa tarkoituksellisesti liioitellaan vastustajan heikkouksia. Se antaa puhujalle helpon (ja valheellisen) hyökkäyskohteen.

Esimerkki: Koska he kannattavat aborttia aina, kun nainen sitä haluaa, aborttia kannattavat aktivistit vastustavat kaikkia lakeja, jotka velvoittaisivat odotusajan tai ultraäänitutkimuksen tekemiseen. Pyynnöstä tehtävä abortti merkitsee myös sitä, ettei äidin tai syntymättömän lapsen terveydestä välitetä.

USEIN KÄYTETYT LOOGISET VIRHEET

(3) VIETTÄVÄ PINTA; VIRHEELLINEN PÄÄTTELYKETJU (SLIPPERY SLOPE)

Harhaanjohtava virhe (kohdassa 1) voidaan ilmaista myös Slippery Slope -argumentin muodossa. Tarkemmin sanottuna tämä on väite, jonka mukaan politiikka, joka etenee asteittain tietyllä tavalla, käynnistää joukon olosuhteita, jotka lopulta johtavat merkittävään muutokseen.

Esimerkki: Jos alamme tarkistaa ostajien taustoja kaikkien aseostojen osalta, myös yksityisten aseostojen osalta asemessuilla, hallituksella olisi kattava tietokanta aseiden omistajista, mikä saattaisi lopulta johtaa yksityisten aseiden takavarikointiin.

(4) KYSYMYKSEN ESITTÄMINEN HARHAANJOHTAVASTI (BEGGING THE QUESTION FALLACY)

Argumentin premissi (logiikkaan kuuluvia alkuoletuksia, joiden pohjalta päättely etenee ja johtopäätökset tehdään) olettaa johtopäätöksen ilman, että oletukselle esitetään todisteita.

Esimerkki: Toisen lisäyksen mukaisten perusoikeuksiemme vuoksi asevalvontalainsäädäntö on perustuslain vastaista.

(5) TÄMÄN JÄLKEEN, TÄMÄN TAKIA -VIRHE (POST HOC)

Esimerkki Post Hoc -argumentista olisi väite, jonka mukaan yksi tapahtuma aiheutti toisen vain siksi, että se tapahtui myöhemmin.

Esimerkki: Kokeiden tulokset osoittavat, että oppilaat, jotka käyvät kouluja, joissa opetetaan latinaa, menestyvät kaiken kaikkiaan paremmin.

(6) MERKITYKSELLISYYSVIRHEET (FALLACIES OF RELEVANCE)

Esitetään väitteelle tai päätelmälle perusteluja, jotka eivät tarkemmin tarkasteltuna ole vakuuttavia.

USEIN KÄYTETYT LOOGISET VIRHEET

(7) SINÄ MYÖS -HARHALUULO (TU QUOQUE FALLACY)

Väitteen hylkääminen, koska sen esittäjä ei tee tosielämässä sitä, mitä hän sanoo tekevänsä.

Esimerkki: Suosittelen, että lopetat tupakoinnin välittömästi. Siitä on merkittävä vaara terveydelle. Potilas sanoi: "Hei, katso kuka puhuu!. Lopetan, kun sinä lopetat".

(8) VETOAMINEN SUOSIOON (APPEAL TO POPULARITY)

Kun joku esittää väitteen sen perusteella, mitä hän olettaa useimpien ihmisten ajattelevan, hän pyrkii suosioon.

Esimerkki: Verkkokauppa on investoinnin arvoinen liiketoiminta, johon tänään meidän on investoitava.

Väärinkäsitys on laajalle levinnyt "bandwagon-ilmiön" vuoksi, joka kannustaa ihmisiä liittymään "samaankelkkaan". Kognitiivinen ennakkoluulo tunnetaan nimellä "bandwagon-ilmiö". Sosiaalisen luonteensa vuoksi ihmiset ovat usein vallitsevan mielipiteen vaikutuksen alaisia.

(9) KOKONAISUUDEN VIRHEELLISYYS (THE FALLACY OF COMPOSITION)

Tämä väite perustuu oletukseen, että jos jokin osista on totta, sen on oltava totta myös kokonaisuudesta.

Esimerkki: jos McDonald'sin individualismin kulttuuri toimii hyvin Ison-Britannian väestössä, se toimii varmasti myös ketjun markkinoilla.

(10) OSIEN VIRHEELLISYYS (THE FALLACY OF DIVISION)

Väität siis, että jos jokin on totta kokonaisuudesta, sen täytyy olla totta myös osista. **Esimerkki:** Tiktokilla on enemmän katsojia Aasian maassa, minkä vuoksi intialainen sara katsoo enemmän Tiktokia kuin Kim Lontoosta.

USEIN KÄYTETYT LOOGISET VIRHEET

(11) USEITA MERKITYKSIÄ (EQUIVOCATION)

Samassa väitteessä käytetylle keskeiselle termille on kaksi tai useampia merkityksiä, ja väitteen näennäinen oikeellisuus riippuu jommastakummasta näistä merkityksistä.

Esimerkki: Toimivaltaisella oikeusviranomaisella on valtuudet kumota mikä tahansa laki. On olemassa sääntö, jota kutsutaan painovoiman laiksi. Siksi hallitus, jolla on riittävästi valtaa, voi julistaa painovoiman mitättömäksi.

(12) KIISTÄMÄTÖN ARGUMENTTI (ARGUMENTUM AD IGNORANTIAM)

Väitteen esittäjä joko olettaa väitteen olevan totta tai epätotta riippuen siitä, onko kukaan kiistänyt sen.

Esimerkki: Facebook on ainoa hauska maailmassa.

Muualla maailmassa on varmasti uskomattomia olentoja.

(13) KIELIOPISTA JOHTUVA VIRHE (AMPHIBOLY)

Harhaanjotamisen virheessä, jota kutsutaan amfiboliaksi, käytetään kielellistä moniselitteisyyttä. Amfibolian harhaluulo tapahtuu, kun lausuman kielioppi, olipa se sitten kirjoitettu tai puhuttu, jättää tilaa useille tulkinnoille. Kirjoitettaessa monitulkintaiset väitteet johtuvat usein hankalasta lauseenrakenteesta.

Esimerkiksi: "Kaikilla kovakuoriaisilla on kuusi jalkaa. John Lennon on Beatle, joten John Lennonilla on kuusi jalkaa."

(14) VÄÄRÄ DILEMMA TAI VÄÄRÄ KAHTIAJAKO (FALSE DILEMMA OR FALSE DICHOTOMY)

tapahtuu, kun väite esittää kaksi mahdollisuutta, mutta antaa ymmärtää, että vain toinen niistä - ei koskaan molemmat - voi olla totta ja että muita vaihtoehtoja ei ole.

Esimerkki: Joko MacDonaldilla on enemmän asiakkaita tai Burger Kingillä, mutta Burger Kingin kieltämiseen on monia syitä, joten voimme sanoa, että MacDonaldilla on enemmän asiakkaita.

USEIN KÄYTETYT LOOGISET VIRHEET

MONIVALINTAKYSYMYKSET

Joko Shakespeare on kirjoittanut kaikki hänelle osoitetut näytelmät tai sitten Bacon. On hyvä syy uskoa, että Shakespeare ei kirjoittanut kaikkia näytelmiä, jotka hänelle on liitetty.

Bacon kirjoitti siis kaikki Shakespearen näytelmät.

1) Väärä dilemma

- 2) Harhaanjohtaminen
- 3) Suosioon vetoaminen

Minulla on oikeus katsoa "The Real Worldia". Siksi minulla on oikeus katsoa ohjelmaa.

- 1) Väärä dilemma
- 2) Harhaanjohtaminen
- 3) Useita merkityksiä

Koska palaan lomalta sillä viikolla, ilmoitin perheelleni, etten voi osallistua tapaamiseen. Vaikka tapaaminen on perjantaina ja palaan kotiin torstaina, en kertonut heille valheita paluupäivästäni.

1) Useita merkityksiä

- 2) Olkiukko-argumentti
- 3) Kysymyksen esittäminen

Jorge oli tehokas viestijä, koska hänellä oli vahvat julkiset puhetaidot.

1) Kysymyksen esittäminen

- 2) Kokonaisuuden virheellisyys
- 3) Kiistämätön argumentti

Ei ole todisteita siitä, että geneettisesti muunnettujen elintarvikkeiden syöminen olisi haitallista, joten voimme olettaa, että ne ovat turvallisia.

- 1) Kysymyksen esittäminen
- 2) Kiistämätön argumentti
- 3) Kokonaisuuden virheellisyys

Prinssi Charles on puhunut McDonald'sia vastaan sanomalla, että yhtiö tekee rahaa sillä, että se myy ruokaa, joka tekee ihmisistä lihavia. Pikaruokajätti McDonald's vastasi vetämällä yhtäläisyyksiä

USEIN KÄYTETYT LOOGISET VIRHEET

sen tarjonnan ja kaloripitoisten brittiläisten peruselintarvikkeiden, paahtopaistin ja oluen, välillä.

1) Kahden vääryyden harhaluulo

- 2) Väärä dilemma
- 3) Olkiukko-argumentti

Vastustajani, senaattori Jones, äänesti uutta sukellusveneohjelmaa vastaan, koska hänen mielestään Yhdysvalloilla ei pitäisi olla lainkaan puolustusta.

1) Olkiukko-argumentti

- 2) Väärä dilemma
- 3) Harhaanjohtaminen

Äiti: "Miksi valehtelit minulle siitä, minne menit viime yönä?" Tytär: "Sinä kiusaat minua aina. Mikset koskaan kysele veljeltäni?"

1) Harhaanjohtaminen

- 2) Jakautumisen harhaluulo
- 3) Väärä dilemma

Ameli, sanotte, että kannatan koulujen rahoituksen lisäämistä. Hyvin rahoitettu julkinen koulujärjestelmä on ratkaisevan tärkeä. John: Tarkoitatko, että meidän pitäisi vähentää...

sotilasbudjettimme, jotta voimme ostaa lisää värikyniä ja spiraalivihkoja? Toisin sanoen haluatte, että maamme on helppo kohde terroristeille.

- 1) Harhaanjohtaminen
- 2) Jakautumisen harhaluulo
- 3) Väärä dilemma

Missä määrin uskot olevasi perillä sosiaalisen median merkinnöistä? Et ole vielä edes kirjautunut.

1) Olkiukko

- 2) Väärä dilemma
- 3) Sinä myös

John: Lukuisat tutkimukset ovat osoittaneet, että pikaruokan säännöllinen syöminen voi lisätä sydän- ja verisuonitautien ja diabeteksen riskiä.

Hallituksen on valvottava tehokkaammin yrityssektoria.

Mutta sinä olet niin tekopyhä, Ameli! Katselin eilen, kun söit Triple-Baconatorin, supertiheät ranskalaiset ja 64 unssia kokista.

1) Sinä myös

- 2) Olkiukko
- 3) Väärä dilemma

USEIN KÄYTETYT LOOGISET VIRHEET

Kansallisella varallisuudella mitattuna Yhdysvallat on ykkönen. Siksi kaikilla amerikkalaisilla on oltava suuri varallisuus ja korkea elintaso.

1) Osien virheellisyys

2) Harhaanjohtaminen

3) Kokonaisuuden virheellisyys

Konserttikävijöillä, jotka istumisen sijasta haluavat seistä, on yleensä paremmat näköyhteydet. Jos kaikki nousevat seisomaan, on mahdollista, että ihmiset näkevät paremmin.

1) Väärä dilemma

2) Koostumuksen virheellisyys

3) Harhaanjohtaminen

Onnettomuus tapahtui heti sen jälkeen, kun musta kissa oli ylittänyt tieni. Onnettomuus johtui mustasta kissasta.

1) Väärä dilemma

2) Harhaanjohtaminen

3) Suosioon vetoaminen

Uuden älypuhelimien julkaisu tänä viikonloppuna tarkoittaa, että kaikki ostavat sellaisen.

1) Suosioon vetoaminen

2) Harhaanjohtaminen

3) Väärä dilemma

Koska John on niin kauhea ihminen, kaiken, mitä hän sanoo, täytyy olla valheellista.

1) Koostumuksen virheellisyys

2) Harhaanjohtaminen

3) Olkiukko

Veronkorotustoimenpiteen kannattajat esittävät sinulle todennäköisesti pesulaluettelon perusteluista, miksi se pitäisi toteuttaa. Senaattori Whitney Bertonin tuki tälle kauhealle toimenpiteelle pitäisi kuitenkin riittää upottamaan sen. Olette kuulleet hänestä - hänen uskotaan yleisesti syyllistyneen veropetokseen.

1) Koostumuksen virheellisyys

2) Harhaanjohtaminen

3) Olkiukko

USEIN KÄYTETYT LOOGISET VIRHEET

Koska miehet ja naiset hyötyvät toistensa seurasta, yhteiset asuntolat olisivat loistava tapa parantaa opiskelukokemusta.

- 1) Kysymyksen esittäminen**
- 2) Kokonaisuuden virheellisyys**
- 3) Harhaanjohtaminen**

Sikiön keskeyttämisen pitäisi olla laitonta. Mies, jolla on lapsia, ei ole automaattisesti vaarassa menettää työpaikkaansa.

- 1) Kokonaisuuden virheellisyys**
- 2) Harhaanjohtaminen**
- 3) Väärä analogia**

Äänestän konservatiiviehdokasta, koska hammaslääkäriini uskoo hänen äänestävän.

- 1) Vetoaminen viranomaisiin**
- 2) Harhaanjohtaminen**
- 3) Suosioon vetoaminen**

On joko aborttimyönteinen tai elämänmyönteinen, eikä kumpikaan kanta ole hyväksyttävä.

- 1) Väärä dilemma**
- 2) Hätäinen yleistys**
- 3) Suosioon vetoaminen**

Jos oletetaan, että kaikki kiinalaiset ravintolat ovat yhtä hyviä kuin se, jossa viimeksi kävin, oletan nyt, että maailmassa ei ole huonoja kiinalaisia ravintoloita.

- 1) Väärä dilemma**
- 2) Hätäinen yleistys**
- 3) Suosioon vetoaminen**

Mielenosoittajien, jotka ovat huolissaan ihmishenkien menetyksistä, pitäisi sen sijaan tarkastella pistoolien roolia lasten kuolemissa.

- 1) Harhaanjohtaminen**
- 2) Hätäinen yleistys**
- 3) Suosioon vetoaminen**

USEIN KÄYTETYT LOOGISET VIRHEET

Joko me vähennämme jyrkästi sosiaaliturvamenoja tai me ajaudumme konkurssiin.

- 1)Hätäinen yleistys
- 2)Suosioon vetoaminen
- 3) Väärä dilemma**

Joko karate tai laiskottelu ja perunalastujen syönti.

- 1)Hätäinen yleistys
- 2)Suosioon vetoaminen
- 3) Väärä dilemma**

LINKKI

Argumentoinnin virheet

<https://www.skepsis.fi/jutut/virhelista.html>